

ר' דב בער, המגיד ממזריטש, מציל בנה של אלמנה מהשתמדות

הנה אף שלא נמצא אשכול נבחר בכמה דורות כמו אף איש הקדוש הזה אשכול נבחר כל החמודות בשעור הנעלה מכח אנושי והסיפורים הנ"ל הם רק כטיפה מים הגדול. מ"מ [מכל מקום] אשים גבול וקץ לדבורי כי א"א [אי אפשר] להעלות על עול [בטעות נכפלה המילה על] הכתב כל הנשמע, כי רבו כמו רבו. אך זה מעט הכמות למביני מדע יהי' רב האיכות. קורא המשכיל תשים עיניך ולבך לסיפורי פלאי פלאים מקדושי עליון תלמידי איש המופת הנ"ל [הנזכר לעיל]. ומקודם נדבר מתלמידו הוותיק הגאון האמיתי ר' דובער ממעזריטש אשר נודע לכל, אשר קודם התקרבותו להבעש"ט לא הניח דיבור מתורה הנגלות והנסתר אשר לא חזר ק"א פעמים, [1] לבד עוצם השכלתו וחריפתו הי' נעלה מכל גאוני בני דורו, ואופן התקרבותו והתקשרותו להבעש"ט יש בו נוסחאות רבות לכן לא שלחתי זה יד כי לא העלה על הכתב כ"א דבר נכבד שראיתי אני ובחנתי אף שמעתי מנכבדי ארץ אשר לא ישנו אף כמו השערה עהאיתית המכוון הסכת ושנע הפלא ששמענו מפיה הקדוש אדמו"ר חזקן הגאון האמיתי הנק' הרב ר' שניאור זלמן ז"ע ושומענו זה כמה פעמים מפיה קדשו מלך חנינות הדבר בעיני קדשו וז"ל הקדוש כשהייתי צעיריכם אלל רבינו הקדוש הייתי מתגורר בבית אלמנה פעם א' בחתי צניח האלמנה ומלחתי אותה בוכה ומללם כמו על מה ושאלתי אותה מה זאת ואמרה לי שאין לה צניח כ"א בן יחיד והוא מסר לי להכניס להמיר דם יהודית והוא מוסגר בבית חומה בידם ונתעורר מאוד רחמי על האשה האומללה ואמרתי לה אל תדאג כלל א"י"ה בנך יהי' יהודי בעזר ה' ורבינו הקדוש דרכו בקודש הי' להתבודד בחורו והדבר הי' קשה מאוד לנצל צניחית קדשו לדבר עמו ובפרט המשרת שלו הי' אים קשה מאוד ואמרתי לה לומר ציוס עש"ק אחר חיות כלשך המשרת הי' צניח הנזכר אשתה הפתח ומחילת קדשו וסכסך לו המקרה הרעה ובדאי יעזור בעזר ה' וכן הי' אחר חיות הי' רמשרת צניח הנזכר ונכבד קדשו הי' עוסק בהכנה רבה לקבלת שבת ופתח הדלת ונכנסה האשה בקול יללה וצעקה גדולה ומרה ומחמת דחיקות המוח והלב לא הי' גולל ונמרה אף משהי' כלל ונכנסה האשה בקול יללה וצעקה גדולה ומרה, ומחמת דחיקות המוח והלב לא הי' כח הדיבור כלל, ולא סיפרה אף דיבור א' [אחד] מענינה כלל. ונדנד [ונדנד] רבינו בידו שתלך, והלכה בצרות נפשה בכפליים כי זכתה לכונוס במחיצת קדשו ולא הועילה בזה כלום כי לא הודיעתו מהענין הרע כלל. אך אני הייתי בטוח בלי שום ספק שיהי' א"י"ה [אם ירצה השם] הכל על נכון כי כאשר הכרתי וידעתי גדולתי וקדושתו ידעתי שזהו דבר קטן אללו לידע הענין מעט ואין מהלך לדבר אליו דבר מה וגם אח"כ לא שאל כלל מהענין ותיכף כשבא המשרת צוה שיכנסו התלמידים לקבל שבת, והי' זה לפלא בעיני התלמידים והמשרת, כי הי' עוד היום גדול ומעולם לא הי' דרכו בכך לקבל שבת בעת כזו. ואח"כ [ואחר כך] ערך המשרת את השולחן ואכלו בלא אריכות כי דרכו הי' להאריך בשולחן, והי' כל זה לפלא בעיני התלמידים. וגם הי' בדביקות נפלא אשר גם זה אין דרכו בכך כי הי' הצנע לכת בתכלית, וברכו בהמ"ז [ברכת המזון] ודרש להתלמידים ג"כ [גם כן]

הפלא ששמענו מפיה הקדוש אדמו"ר הזקן הגאון האמיתי הנק' [הנקרא] הרב ר' שניאור זלמן ז"ע [נוחו עדן]. ושמענו זה כמה פעמים מפיה קדשו מצד חביבות הדבר בעיני קדשו וז"ל [וזה לשונו] הקדוש: "כשהייתי במעזריטש אצל רבינו הקדוש הייתי מתגורר בבית אלמנה. פעם א' [אחת] באתי בבית האלמנה ומצאתי אותה בוכה ומיללת כמו על מת ושאלתי אותה מה זאת, ואמרה לי שאין לה בנים כ"א [כי אם] בן יחיד והוא מסר א"י"ה [את עצמו] להכומרים להמיר דת יהודית, והוא מוסגר בבית חומה בידם. ונתעורר מאוד רחמי על האשה האומללה ואמרתי לה: "אל תדאג כלל א"י"ה [אם ירצה השם] בנך יהי' יהודי בעזר ה'." ורבינו הקדוש דרכו בקודש הי' להתבודד בחורו, והדבר הי' קשה מאוד לבוא במחיצת קדשו לדבר עמו, ובפרט המשרת שלו הי' איש קשה מאוד. ואמרתי לה: "למחר ביום עש"ק [ערב שבת קודש] אחר חצות כאשר המשרת יהי' בבית המרחץ אפתח הפתח ממחיצת קדשו, ותכנס ותספר לו המקרה הרעה ובדאי יעזור בעזר ה'. וכן הי'. אחר חצות הי' המשרת בבית המרחץ וכבוד קדשו הי' עוסק בהכנה רבה לקבלת שבת ופתח הדלת ונכנסה האשה בקול יללה וצעקה גדולה ומרה, ומחמת דחיקות המוח והלב לא הי' לה כח הדיבור כלל, ולא סיפרה אף דיבור א' [אחד] מענינה כלל. ונדנד [ונדנד] רבינו בידו שתלך, והלכה בצרות נפשה בכפליים כי זכתה לכונוס במחיצת קדשו ולא הועילה בזה כלום כי לא הודיעתו מהענין הרע כלל. אך אני הייתי בטוח בלי שום ספק שיהי' א"י"ה [אם ירצה השם] הכל על נכון כי כאשר הכרתי וידעתי גדולתי וקדושתו, ידעתי שזהו דבר קטן אללו לידע הענין מעט ואין מהלך לדבר אליו דבר מה, וגם אח"כ [אחר כך] לא שאל כלל מהענין. ותיכף כשבא המשרת צוה שיכנסו התלמידים לקבל שבת, והי' זה לפלא בעיני התלמידים והמשרת, כי הי' עוד היום גדול ומעולם לא הי' דרכו בכך לקבל שבת בעת כזו. ואח"כ [ואחר כך] ערך המשרת את השולחן ואכלו בלא אריכות כי דרכו הי' להאריך בשולחן, והי' כל זה לפלא בעיני התלמידים. וגם הי' בדביקות נפלא אשר גם זה אין דרכו בכך כי הי' הצנע לכת בתכלית, וברכו בהמ"ז [ברכת המזון] ודרש להתלמידים ג"כ [גם כן]

[1] מאה ואחת פעמים. ראו: תלמוד בבלי מסכת חגיגה דף ט עמוד ב "ואינו דומה שונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחד".

לאבי שבשמים ואמרתי: 'יוצרי ובוראי, עד כה מסרתי גופי ונפשי על קידוש שמך הגדול ועשיתי מה שיש בכח אנושי לעשות וכעת אין לאל ידי מה לעשות. ואני דבית תיכף הי' רוח עזה והרוח הגבירה למעלה מעלה מגדר החלל והנילני עד לכותל מחילת קדשו של רבינו הקדוש. בזה הלשון שמענו כמה פעמים מפה הק' אדמו"ר הזקן נ"ע. המשכילים דורשי האמת התבוננו בסיפור הנורא הזה הנשמע כזאת אף גדוהם הקדמונים לבד התנאים והאמוראים:

לחצי ששנים ואמרתי יולרי ובוראי עד כה מסרתי גופי ונפשי על קידוש שמך הגדול ועשיתי מה שיש בכח אנושי לעשות וכעת אין לאל ידי מה לעשות. ואני דבית תיכף הי' רוח עזה והרוח הגבירה למעלה מעלה מגדר החלל והנילני עד לכותל מחילת קדשו של רבינו הקדוש. בזה הלשון שמענו כמה פעמים מפה הק' אדמו"ר הזקן נ"ע. המשכילים דורשי האמת התבוננו בסיפור הנורא הזה הנשמע כזאת אף גדוהם הקדמונים לבד התנאים והאמוראים:

הגבירה למעלה מעלה מגדר החצר והביאני עד לכותל מחיצת קדשו של רבינו הקדוש. "בזה הלשון שמענו כמה פעמים מפה **מפה** [המילה נכפלה בטעות] הק' [הקדוש] אדמו"ר [אדונו מורנו ורבנו] הזקן נ"ע [נחו עדן]. המשכילים דורשי האמת התבוננו בסיפור הנורא הזה הנשמע כזאת בדורות הקדמונים לבד התנאים והאמוראים: